

Veilig en vertrouwd?!

Dit verhaal verscheen in een themanummer van een gemeenteblad.

De ambtsdrager die het schrijft, vertelt wat er gebeurde toen in zijn gemeente seksueel misbruik plaatsvond. De dader was een mede-ambtsdrager, het slachtoffer een gemeentelid. 'Veilig' en 'vertrouwd' werden woorden die hij in die periode niet durfde te gebruiken. Nog steeds hebben de woorden voor hem een zware lading. Vanwege de privacy is het verhaal geanonimiseerd.

Wat gebeurde er toen u hoorde over het seksueel misbruik?

‘We werden als kerkenraad bij elkaar geroepen toen het seksueel misbruik bekend werd. Het was een beladen avond die ik nooit zal vergeten. Het was een schok voor mij, maar ook voor veel anderen. Er was ongeloof, iets van ‘dit kan niet waar zijn’. Woorden als: ‘Hij was zo’n aardige man en hij was zo goed in het bezoeken van mensen’ klonken. En: ‘Hij had aandacht voor je en hij kon zo goed luisteren.’’

En het slachtoffer?

‘Voor haar was het een nachtmerrie. Want aan wie kon ze uitleggen wat er was gebeurd? En zouden ze haar wel geloven? Je bent als slachtoffer nog zozeer overrompeld door het gebeurde en nu heb je het ook nog bekend gemaakt aan de kerkenraad.

De kerkelijke gemeente was een plek waar ze lief en leed deelde, ze deed er veel vrijwilligerswerk. En nu? Veilig? Vertrouwd?

Het slachtoffer, en met haar het hele gezin, raakte in een isolement. Slechts een klein groepje gemeenteleden was en bleef betrokken bij het gezin. Haar partner en kinderen konden hun verhaal niet delen met anderen. Uiteindelijk zijn ze vervreemd van de kerkelijke gemeente.’

Wat deden de vrienden van het slachtoffer?

‘Ja, ook dat was zo pijnlijk, zij waren zo ambivalent en zij gingen niet achter het slachtoffer staan. Die ambtsdrager, ja die was wel fout geweest, zeiden ze, maar zij, het slachtoffer, was er toch zelf bij geweest? En zij waren toch twee volwassenen? Dan zijn ze toch beide verantwoordelijk voor wat er is gebeurd?’

Hoe reageerde de gemeente?

‘Het leek wel alsof de oorlog uitbrak. Mensen waren boos, verdrietig en kwaad. Ze wilden weten over het hoe en wat, want dit kon toch niet waar zijn?’

Als kerkenraad moesten we heel terughoudend zijn met informatie, want zolang het recht nog niet heeft gesproken, is er geen dader, maar alleen een ‘verdachte’.

De hel brak los. Gemeenteleden kozen partij en kwamen op voor de verdachte. Want zijn naam was bekend. Het slachtoffer bleef anoniem.

Ja, en dan zulke woorden als ‘vergeving’ ... Ik kan het woord soms niet meer over mijn lippen krijgen. Gemeenteleden, maar ook enkele mede-ambtsdragers, vonden dat we in de kerk elkaar moesten vergeven. Maar wat is vergeven in zo’n situatie? Het onderzoek was nog niet afgerond en dan vergeven? Wie moet wie vergeven? Ik ben heel voorzichtig geworden met de oproep aan een ander om te vergeven. En kan het gebeuren dat het slachtoffer nooit zo ver komt? En wat is er nodig om te kunnen vergeven?’